

Ο ΚΕΝΤΡΙΚΟΣ ΤΑΜΙΑΣ

ΤΙΣ δὲν τὸν γνωρίζει, δὲν τὸν ἤκουσε, δὲν τὸν θαυμάζει καὶ δὲν ἀποκαλύπτεται ἐνώπιόν του; Ἡ φήμη, ἐπὶ πενήντα ἤδη ἔτη, διαλαλεῖ τὸ ὄνομά του εἰς τὰ τέσσαρα ἄκρα τοῦ ἑλληνικοῦ ὀρίζοντος. Ἐν ὄνομα λευκόν, ἄσπιλον, χιονώδους παρθενικότητος, ὄνειρώδους διαυγείας, συμβολίζον καὶ ἐνσαρκῶνον τὸν ἰδεωδέστερον τύπον τοῦ δημοσίου ὑπαλλήλου, διαχειριστοῦ δισεκατομμυρίων, τὸν ὁποῖον θὰ ἐξήλεγε καὶ θὰ ὠνειροπόλοι καὶ αὐτὴ ἡ πολιτεία τοῦ Πλάτωνος. Δὲν εἶνε ὑπερβολὴ οὔτε τρόπος τοῦ λέγειν. Εἶνε ἀλήθεια διακρυσταλλωθεῖσα εἰς ἀέναον ἐργασίαν ἡμίσεως ὄλου αἰῶνος. Ὑπεράνω τῶν ἀποπνικτικῶν ἀναθυμιάσεων τῆς Συναλλαγῆς, ὑπὸ τὴν πνοὴν τῆς ὁποίας τίποτε δὲν μένει ὄρθιον, ὑγιές, ζωντανόν, ἄρτιον καὶ ὠραῖον εἰς τὸν τόπον αὐτόν, καὶ ἡ ὁποία ὀλονὲν κρημνίζει, καταστρέφει, βαναυσουργεῖ καὶ θανατώνει— συνειδήσεις, χαρακτήρας, ἀναστήματα — μία κατ' ἐξοχὴν μορφή ἐξαίρεται ἐπὶ τοῦ πλέον ὑψηλοῦ βᾶθρου, πλασιουμένη μὲ τὸ ἀκτινωτὸν τῆς εὐσταθείας καὶ τῆς ἀγνότητος.

Εἶνε ἀνάγκη νὰ τὸ φωνάξῃ κανεὶς; Εἰς τίνος τὰ χεῖλη δὲν ἀνέρ-
χεται αὐθόρμητον τὸ ὄνομα τοῦ Κλεισθένους Καλογερῆ;

Ἄς μᾶς συγχωρήσῃ ἡ μετριοφροσύνη του. Δὲν ἔχει βέβαια καμ-
μίαν ἀνάγκην τῶν ἰδικῶν μας ἐγκωμίων καὶ πιστοποιητικῶν. Θὰ ἦτο
ἠλιθιότης καὶ νὰ τὸ διανοηθῆ κανεὶς. Ἄλλ' ἄνδρες δημόσιοι τῆς
περιωπῆς τοῦ Καλογερῆ ἀνήκουν εἰς τὸν θαυμασμόν καὶ τὴν εὐγνω-
μοσύνην τοῦ πανελληνίου. Διὰ τοὺς ἔξω δὲ πρὸ πάντων Ἕλληνας,
δι' οὓς χαράσσεται κυρίως ἡ μικρὰ αὐτὴ σκιαγραφία, ἀποτελοῦν τὸ
χάρμα καὶ τὰς ἐλπίδας καὶ τὴν ὑπερηφάνειαν τῆς φυλῆς ὅλης ἀπέ-
ναντι τῶν ξένων.

Διότι ὁ Καλογερῆς, δὲν εἶνε μόνον ὁ Δράκων ὁ ἄγρυπνος καὶ
πολυόμματος, δὲν εἶνε μόνον ὁ Κέρβερὸς ὁ μετ' ἀγρίας ὡς εἰπεῖν
ἀφοσιώσεως φυλάσσων τοῦ Κράτους τὸ θησαυροφυλάκιον, τὸ ἀπο-
λύτως διαπεπιστευμένον ἀπὸ εἰκοσαετίας καὶ πλέον εἰς τὰς λευκὰς
καὶ χαλυβδίνους ἐκείνας χεῖρας του. Βέβαια, ἡ ἀκεραιότης καὶ ἡ
εὐθύτης του — εὐθύτης παροιμιώδους ἀκαμφίας — καταντᾷ ἀπιθανό-
της εἰς τὸ ἀσφυκτικὸν ἐδῶ περιβάλλον, ὑπὸ τὴν πίεσιν τοῦ ὁποίου ἡ
ἀντίληψις θολοῦται, ἡ ἀρετὴ λυγίζεται καὶ οἱ χαρακτῆρες βευστο-
ποιοῦνται εἰς τὴν πρώτην ἐπαφὴν τοῦ δημοσίου χρήματος.

Ἄλλ' ἐν τῇ συνόλῳ του, ὁ Καλογερῆς ἀποδαίνει θαῦμα ὄχι μόνον
εὐσυνειδησίας ἀπιστεύτου, ἀλλὰ καὶ ἀντοχῆς, ἐργατικότητος, ἀκρι-
θείας, ἐνημερότητος, διαυγείας μαρμαιρούσης, γοργότητος ἰλιγγιώ-
δους, μέσα εἰς τὸ χάος ἐκεῖνο καὶ τὸν λαβύρινθον, ὅστις καλεῖται
ὕπηρεσία τοῦ Κεντρικοῦ Ταμείου. Δὲν εἶνε εὐκόλον νὰ δώσῃ τις εἰ-
κόνα τῆς πολυσχιδοῦς καὶ πολυθαυδαλοῦ αὐτῆς ὑπηρεσίας. Δὲν θὰ
ἤρκει ἄλλως τε ὁ χῶρος ὅλος τοῦ Ἡμερολογίου. Ἄρκει νὰ σημειωθῆ
ὅτι τὰ ποσά, τὰ ὁποῖα διαχειρίζεται κατ' ἔτος, ἀνέρχονται εἰς 500
περίπου ἑκατομμύρια. Ὑπῆρξαν ἔτη, ὡς λ. χ. τοῦ 1897 καὶ 1898,
κατὰ τὰ ὁποῖα ὑπερέβησαν τὸ δισεκατομμύριον. Καὶ ὅλα αὐτὰ διήλ-
θον καὶ διέρχονται διύλισμένα, ἀπαστράπτοντα εἰς σαφήνειαν, ἀπο-
κρυσταλλωμένα εἰς καθαρότατα ἀπὸ τὰς ἰδικὰς του μόνον χεῖρας.
Ἄλλὰ τί χεῖρας! Ὁ Βριάρεως καὶ ὁ Γύας, οἱ ἑκατόγχειροι τῆς ἀρ-
χαίας Μυθολογίας, θὰ ὠχρίων κατησχυμένοι ἐνώπιον τοῦ νέου αὐτοῦ
Βριάρεω τοῦ Κεντρικοῦ Ταμείου. Πρέπει δὲ νὰ σημειωθῆ ἀκόμη ὅτι
πλὴν τῆς ταμιακῆς ὑπηρεσίας, ἡ Πολιτεία τοῦ ἔχει ἀναθέσει καὶ τὰ
ταμεῖα τοῦ Ἐθνικοῦ Στόλου, τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς τῶν Ὀλυμ-
πίων καὶ τῶν Κληροδοτημάτων, τὸ Ταμεῖον τῶν Μεταλλευτῶν καὶ
δὲν ἐνθυμούμεθα ποίων καὶ πόσων ἄλλων ἀκόμη. Ἀφ' ὅτου, πρὸ
εἰκοσαετίας, ὅταν δηλ. ἀπεκαλύφθησαν τὰ περιώνυμα ἐκεῖνα ταμιακὰ
αἴσχη ὑπὸ τὰ ἐκπληκτὰ ὄμματα τῆς ὑπνωτισμένης κοινωνίας, ἡ
ὀξύδερκεια τοῦ ἀειμνήστου Τρικούπη ἀπέσπασε τὸν Καλογερῆν καὶ
τὸν ἐτοποθέτησε ἐκεῖ ὡς γρανίτην ἀσειστον καὶ ἔρεισμα καὶ φρου-
ρόν τοῦ δημοσίου θησαυροῦ, ἡ Πολιτεία ἔσπευσε βαθμηδὸν νὰ τοῦ
ἐμπιστευθῆ τὰ πάντα. Καὶ εἶνε ὁ Ἄτλας ὅλων αὐτῶν τῶν ταμείων,
ἕκαστον τῶν ὁποίων ἀποτελεῖ καὶ ἓνα σωστὸν λαβύρινθον, ἓνα ἰδιαι-
τερον αὐτοτελεῆ καὶ πολυμερῆ μηχανισμόν. Σημειωτέον ἀκόμη ὅτι

ὄλαι αἱ ἐγγυοδοσαί, ὄλαι αἱ κοιναί καὶ δικαστικάι παρακαταθήκαι, τὰ κληροδοτήματα, αἱ περιουσαί τῶν ἔξω θνησκόντων ὁμογενῶν, ὄλα περιέρχονται εἰς τὸ κεντρικὸν ταμεῖον, καὶ δι' αὐτοῦ ἀποδίδονται εἰς τοὺς δικαιοῦχος.

Ἄς φαντασθῆ τις τί τεραστίας εὐθύνας καὶ βάρη φέρει ὁ σιδηροῦς αὐτός Ἑλληὴν θησαυροφύλαξ. Καὶ ἄς φαντασθῆ ἀκόμη τί ἀπειρία ἐγγράφων ποικίλης φύσεως, ἐκχωρητηρίων, μεταβιβάσεων, κατασχέσεων, συμφηφισμῶν καὶ τόσων ἄλλων, ἔχει νὰ διέλθῃ, νὰ ἐξετάσῃ, νὰ ἐξελέγξῃ διὰ πᾶσαν πληρωμὴν καὶ ὁσοληψίαν. Ἄς λάβῃ ὑπ' ὄψιν ὅτι τοῦλάχιστον δισχίλιοι δικαιοῦχοι θὰ διέλθουν κατὰ μῆνα πρὸ τῆς μαγικῆς ἐκείνης θυρίδος τοῦ Ταμεῖου. Καὶ τοὺς ἐνθυμεῖται ὄλους, τοὺς γνωρίζει, ἀρκεῖ νὰ τοὺς εἶδεν ἅπαξ μόνον. Καταντᾷ νὰ ἐνθυμηθῆ ἀκόμη καὶ τὰ πληρωτέα εἰς ἓνα ἕκαστον ποσά, πρὶν ἢ ῥίψῃ τὸ βλέμμα εἰς τὸ ἔνταλμα. Τί ἀντίληψις μοναδική εἶνε ἐκείνη! Τί πείρα ἀπροσμέτρητος. Ὅποια εὐχέρεια εἰς τὰς ὁσοληψίας, ὡσὰν κινήσεις δι' ἀτμοῦ. Τί μνημονικὸν ἀπέραντον! Ὁ αὐτοκράτωρ Ἀδριανός, ὁ ἐκστηθίσας τὰ ὀνόματα ὄλων τῶν στρατιωτῶν του, ἀποβαίνει ἀστείότης μνημονικοῦ ἀπέναντι τῆς τεραστίας μνήμης τοῦ Καλογερῆ. Ἐκεῖνος ἀπετύπωνε εἰς τὸν νοῦν του ὀνόματα μόνον. Ὁ Καλογερῆς ἀποτυπώνει εἰς τὸν ἰδικόν του ἀπειρίαν ἀριθμῶν. Δὲν τοὺς ἀναπολεῖ ἀπλῶς. Τοὺς φωτογραφεῖ, θαρρεῖς, μὲ τὸ πρῶτον βλέμμα. Τοὺς ἀρπάζει ὡς φακὸς φωτογραφικῆς μηχανῆς. Ἀριθμοί, ὀνόματα, ἔγγραφα, πρόσωπα, ποσά, ἰδιότητες, σχέσεις, ἀλληλουχίαι, κονδύλια, συμφηφισμοί, πιστοχρεώσεις, ὄλη ἐκείνη ἢ ἀδιεξίτητος καὶ λαβυρινθώδης ἐργασία τοῦ ταμεῖου, νομίζεις ὅτι συμπυκνοῦται εἰς τὰ κύτταρα τοῦ ἐγκεφάλου του ὡς εἰς συσκευὴν κινηματογράφου. Τόση ἀστραπιαία ταχύτης, ζωή, ἐνέργεια, φῶς, συγκράτησις, συνειρμός, συνοχή! Δὲν τοῦ διαφεύγει οὔτε μονάς, οὔτε μία γραμμή. Μέσα εἰς τὸν ὠκεανὸν τῶν 500 ἑκατομμυρίων, εἰς τὰ ὅποια ἀνέρχεται ἡ ἑτησία ὁσοληψία του, ὅποια στυλπνότης καὶ διαύγεια καὶ γαλήνη ἀριθμῶν! Ὅποια γεωμετρικὴ ἀκριβολογία καὶ ἀποκρυστάλλωσις! Καὶ κατορθώνει μῶλα ταῦτα κάθε βράδυ νὰ συνοψίξῃ δελτίον τῆς χρηματικῆς κινήσεως τῆς ἡμέρας. Ἐνα καθρέπτην καθαρὸν τοῦ ταμεῖου, τὸν ὅποιον νὰ ἔχουν πρὸ αὐτῶν οἱ Ὑπουργοὶ καὶ αἱ Κυβερνήσεις, αἱ ὅποια ἄλλοτε ἐβάδιζον εἰς τὸ σκότος καὶ εἰς τὸ χάος. Κάθε δεκαήμερον δὲ νὰ ὑποβάλλῃ πλήρη κατάστασιν τοῦ ὑπολοίπου τοῦ ταμεῖου, ἀνοίγων οὕτω καὶ φέγγων τὸν δρόμον καὶ εἰς τὴν σχετικὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου. Τὸ ἐκπληκτικὸν δὲ εἶνε ὅτι, μετὰ 50 ἐτῶν ἀδιάλειπτον τοιαύτην ἐργασίαν, ἔχει τὸ βεκόρ τῆς φιλοπονίας. Ἐργάζεται 12-14 καὶ ἐνίοτε 16 ὥρας τὸ ἡμεροῦνκτιον. Εἰς τὸ γραφεῖον του πηγαίνει πρῶτος καὶ φεύγει τελευταίος. Καὶ ἂν λάβῃ τις ὑπ' ὄψιν ὅχι μόνον τὸ ποσὸν ἀλλὰ καὶ τὸ ποιόν, ἰδίως τὴν δημιουργικὴν ἀξίαν τῆς ἐργασίας του, ἐργάζεται ὅσον δύο-τρεις-πέντε-δέκα ἄλκιμοι νέοι. Εἰς ἄλλα Κράτη, ἡ ὑπηρεσία τοῦ Κεντρικοῦ Ταμεῖου εἶναι διωργανωμένη εἰς ὑπουργεῖον αὐτοτελές. Ἐδῶ εἶνε φορτωμένη ὄλη εἰς ἓνα γίγαντα. Καὶ οἱ ταμίαι

ἐκεῖ ἀμείβονται μὲ 30, μὲ 40, μὲ 50 πολλάκις χιλιάδας φράγκων. Ἐδῶ, ὁ ἰδικός μας, ὁ μονάκριβος, πληρώνεται μόνον μὲ 432 δραχμὰς κατὰ μῆνα! Γλισχρότερον δηλαδή παρ' ὅ,τι πληρώνεται ταμίας ὑποκαταστήματος τοῦ οἴκου Χωρέμη-Μπενάκη ἐν Αἰγύπτῳ.

Συλλογίζεται κανεῖς: ποία θὰ εἶνε ἡ τύχη τοῦ Κεντρικοῦ Ταμείου, ὅταν μεθαύριον ἀποσυρθῆ ὁ χαλύβδινος αὐτὸς ἄνθρωπος; Πρὸ εἰκοσι ἐτῶν, ὅταν εἶχε συμπληρώσει τριακονταετῆ ὑπηρεσίαν, ἐζήτησεν ἐπιμόνως τὴν σύνταξίν του. Καὶ πρὶν τὸ καλοσκεφθῆ, ὥρμησεν ἡ Τράπεζα Ἡπειροθεσσαλίας νὰ τὸν ἀρπάξῃ μὲ διπλασίας καὶ τριπλασίας παροχὰς ταύτοχρόνως ὁμοῦ τὸν διεξεδίκει καὶ ἡ Τράπεζα Κ/πόλεως, εἰς ἣν προσῆλθε καὶ ὅπου προσέφερε πολυτίμους καὶ ἀληθμονήτους ἐκδουλεύσεις. Ἐκείθεν τὸν ἀπέσπασε μετὰ μικρὸν ἡ ἐπιμονὴ τοῦ Τρικούπη. Καὶ ὁ Καλογεργῆς, ὁ ὁποῖος εἶνε καὶ τύπος πατριώτου ἀληθινοῦ, ἐγκατέλειπε δαφίλειαν παροχῶν καὶ ἄνεσιν, διὰ νὰ ἀναλάβῃ τὸ Κεντρικὸν Ταμεῖον. Τὸ μικρὸν αὐτὸ διάλειμμα τῆς πεντηκονταετοῦς ὑπηρεσίας του ὠφέλησεν ἀνυπολογιστως καὶ ἑαυτὸν καὶ τὸ δημόσιον. Τοῦ ἐδόθη ἡ εὐκαιρία νὰ μνηθῆ τὰ τεχνάσματα τῶν χρηματιστῶν καὶ τῶν τραπεζῶν, δι' ὧν ἀπερροφᾶτο οὐκ ὀλίγον χρῆμα τοῦ δημοσίου κατὰ τὰς ἀγορὰς τοῦ ἐξωτερικοῦ συναλλαγματος. Ἡ θύρα αὐτῆ τῆς καταχρήσεως ἐκλείσει διὰ παντὸς πλέον ἐπὶ Καλογεργῆ. Ἐνεργεῖ ἔκτοτε ὁ ἴδιος τὴν ἀγορὰν χρυσοῦ, ὁσάκις παρουσιάζεται ἀνάγκη ἐξαγωγῆς. Ὑπολογίζεται ὅτι ἐξ αὐτῆς θὰ ἔχῃ ὠφελῆσει τὸ δημόσιον πλέον τοῦ ἑκατομμυρίου. Μόνον τὰ νόμιμα μεσιτικά, τὰ ὁποῖα θὰ ἐπληρώνοντο, ὑπερβαίνουν τὰς 60,000 φράγκων. Σημειωτέον δὲ ὅτι, ἀφ' ὅτου εἰσῆλθεν ὁ Καλογεργῆς, αἱ θύραι τοῦ Ταμείου εἶνε εἰς πάντας τοὺς δικαιοῦχους ἀναπεπταμένα. Ἄλλοτε τὰς εὗρισκε κανεῖς κλειστάς, γύρω δὲ περιῦπταμένους, ὡς μυῖας περὶ θησιμαῖον, προεξοφλητὰς μεμυημένους καὶ ἐκ συμπαιγνίας, ἐκμυζῶντας τὰ μονόδραχμα τῶν πτωχῶν μικροσυνταξιούχων. Ὅλαι αὐταὶ αἱ ἀχρεῖαι κωμωδίαὶ καὶ τὰ αἴσχη ἐξηλείφθησαν πλέον.

Ἐὐ οὐρανὸν καὶ Πρόνοια τῆς ὠραίας μας Ἑλλάδος, διατὶ δὲν μᾶς χαρίζεις δέκα, εἴκοσι, πενήντα μόνον ἄνδρας, ὡς τὸν ἀδαμάντινον αὐτὸν Καλογεργῆν, διὰ νὰ διοικήσουν, νὰ ἀνακαινίσουν, νὰ ζωντανεύσουν, νὰ ἐξωραίσουν τὴν πολυδασανισμένην καὶ ὠραίαν πατρίδα μας;

ΑΙΓΥΠΤΙΑΚΑΙ ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ

ΣΤΗΝ ἀγκαλιά της ἔσφιξε τὸ φεῖδι ἀπελπισμένη,
στοῦ παλατιοῦ σὲ μιὰ γωνιά,
κ' ἐπέθανε ἡ Βασίλισσα ἡ χιλιολατρεμένη
ἀπ' τοῦ φειδιοῦ τῆ δαγκανιά.

Μὰ καὶ τὸ φεῖδι ἐψόφησε τὸ δόλιο σὲ λιγάκι:
ἐνὸς χαμένου ἔρωτα ἤπιε κι' αὐτὸ φαρμάκι!

Ποι. Τ. ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ